

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU
ȘI AL EPISCOPIILOR CLUJ ȘI ORADEA

Abonamentul

pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorități și străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35

Temeiuri ale prieteniei romîno-sovietice

7 Noiembrie

În revista „Limba Romîna”, anul IV, nr. 4 pe iulie-august 1955, Dl. Dimitrie Macrea prezintă cu competență opera de slavist a lui Ioan Bogdan [pp. 5—16].

Din acest articol desprindem o seamă de temeuri și motive ale prieteniei romîno-sovietice.

Arătînd rolul însemnat al orașului Brașov [azi Or. Stalin] în orientarea lui Ioan Bogdan spre slavistică, autorul articolului spune: „Ioan Bogdan a urmat cursurile vechiului liceu romînesc din Brașov, liceu care a dat țării noastre generații de cărturari pasionați pentru cercetarea științifică și patrioți luminați. Brașovul era în acea vreme cel mai important centru cultural romînesc din Transilvania. El era opus orientării greco-catolice, latiniste a Blajului, prin legăturile vechi de natură religioasă și culturală pe care acest oraș ortodox le întreținea cu Țările Romînești și cu Rusia. În 1744, protopopul Brașovului Eustatie Grid a făcut drumul pînă la Petersburg pentru a cere împărătesei Elisabeta Petrovna să intervină la Viena în favoarea ortodoxiei prigonite în acel timp în Transilvania. De la Petersburg, protopopul Grid s-a întors cu daruri bogate pentru refacerea vechii biserici Sf. Nicolae din Scheii Brașovului și mărirea ei în forma de astăzi. Alți doi predecesori ai săi, protopopul Oprea și preotul V. Holban făcuseră și ei, la sfîrșitul secolului al XVII-lea acest drum lung, de unde nu se întoarseră cu mîinile goale. La curtea lui Petru cel Mare, brașoveanul Teodor Corbea a fost „vel pisariu și canțilar al preaputernicii imperatorii moschicești”, iar fratele acestuia, ceaușul David Corbea, a fost secretar al marelui țar pentru corespondența cu cei doi domnitori din Țările Romînești. De numele brașoveanului Viad Boțulescu, secretar al mitropoliei sîrbești din Carloviț, care fusese în Rusia, în 1718, de unde a adus dascăli ruși pentru biserica sîrbească, se leagă începutul influenței rusești asupra sîrbilor din Ungaria. Fiul protopopului Grid, Dimitre Eustatievici, a studiat la Academia înființată de Petru Movilă la

Chiév și este autorul primei gramatici [nepublicată] a limbii romîne, întocmită la 1757 după modelul gramaticelor slavone și rusești sau, cum însuși mărturisește „după izvoarele cele adevărate pururea curgătoare și nesfîrșitoare în părțile Moscovei în Academia Moghiloz-aborostiana cea din Kiev”. [pp. 6—7].

Explicînd orientarea lui Ioan Bogdan nu numai spre terenul lingvisticii slave, ci și spre istorie, dl. D. Macrea afirmă: „Oricine adîncește, la noi, problemele de slavistică înfîlșește realitatea istorică a vechilor raporturi romîno-slave. Timp de peste patru secole din trecutul nostru, limba slavonă a fost mijlocul oficial de comunicare în afacerile Statului, în biserică și în cercul oamenilor cu învățătură din acea vreme. Slavona avea la noi rolul pe care-l avea latina în occident și greaca în imperiul bizantin. Manuscrisele cele mai vechi găsite în Țările Romînești, precum și actele voievozilor noștri sînt scrise în această limbă. În slavonă s-au scris corespondențele private, zapisele, foile de zestre, testamentele, documentele de moșii și judecăți, adică toate actele scrise care se obișnuiau pe acea vreme. În slavonă s-au scris, de asemenea pînă în secolul al XVII-lea, analele și cronicile noastre. Lunga noastră conviețuire cu slavii, pînă la asimilarea acestora, a lăsat urme adînci slave în toponimia și în organizarea noastră socială de stat. Ignorarea acestor realități însemna necunoașterea unei părți a istoriei noastre și cultivarea iluziei purității noastre române” [pp. 7—8].

Ținînd seama de această realitate istorică, slavistul Ioan Bogdan a văzut lucrurile just. „Influența slavă s-a exercitat nu numai în limbă, ci și în adoptarea a numeroase credințe, obiceiuri și instituții care au rămas pînă astăzi ca un bun statornic al poporului romîn. Tendința de a arăta că toate instituțiile, obiceiurile și datinile noastre sînt de origine romană, cum susțineau latiniștii, este combătută de Ioan Bogdan ca o prejudecată periculoasă. Vechea noastră

Se împlinesc 38 de ani dela Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, prin care s-a marcat începutul erei socialiste în istoria popoarelor. Intr-adevăr revoluția din Octombrie a pus bazele primului stat socialist din lume, Uniunea Sovietică. Desființîndu-se exploatarea omului de către om și poporul muncitor devenind stăpînul țării și al tuturor bunurilor ei, Uniunea sovietică s-a dezvoltat într-un ritm excepțional atît în industrie și agricultură, cît și în cultură și știință și în toate domeniile de activitate. Ea a devenit astfel o mare putere, cu un rol de frunte pe plan mondial. Uriașul avînt al forțelor creatoare ale popoarelor sovietice s-a arătat în ridicarea necontenită a nivelului lor de trai și cultural, în marile construcții ale comunismului, în folosirea pașnică pe scară largă a energiei atomice — Uniunea Sovietică avînd prima centrală atomoelectrică din lume, — în nivelul înalt al literaturii și artei sovietice, în progresele deosebite din industrie și agricultură etc.

Dacă pe plan intern Uniunea Sovietică a pășit ferm pe calea construirii socialismului, reușind să ajungă în stadiul de trecere spre faza comunistă, a belșugului general, pe plan extern ea este o luptătoare consecventă pentru pace și prietenie între popoare. Vastitatea lucrărilor constructive pretinde vremuri de pace, în care toate forțele să fie îndreptate spre activitatea de îmbunătățire a vieții omenești. De aceea Uniunea Sovietică a dus în mod consecvent o politică de pace. Bazîndu-se pe principiul coexistenței pașnice între țări cu sisteme sociale, economice și politice diferite, ea promovează prin toate căile stabilirea de relații diplomatice, culturale, economice, comerciale dintre state, respectîndu-se independența și suveranitatea tuturor statelor și interesele lor. Uniunea Sovietică luptă pentru destinderea încordării internaționale, consolidarea păcii și realizarea unui acord privitor la dezarmare și la interzicerea armelor atomice. De fapt normalizarea relațiilor dintre Jugoslavia și

VALERIAN ZAHARIA:

Flori alese din grădina Sfințelor Scripturi, Oradea, 1955 p. 386

„Flori alese...” e cea mai proaspătă lucrare a P. S. Valerian episcopul Orăzii. Dela P. S. Sa avem: Soborul popoarelor, Oradia 1953; Indrumător pastoral, Oradia 1953; Pace și libertate, 1953; Pace și îmbelșugare, 1954; Muncește și te roagă 1954; Roadele unei prietenii trainice 1954; Taina mântuirii, 1954, iar acum pune la îndemna clerului și a credincioșilor o concordanță biblică, cu ajutorul căreia să poată urmări mai ușor învățătura Sfințelor Scripturi resfirată dealungul cărților biblice.

Cartea conține o prefață, parte introductivă și concordanța biblică.

In prefață autorul arată scopul lucrării, necesitatea de a se cerceta Sfânta Scriptură „pentru mântuirea sufletului și pentru dezlegarea problemelor vieții trupești și cetățenești”.

Partea introductivă (pag. I-XVIII). In partea introductivă fixează cadrul cronologic al istoriei vechi, înfățișând după epoci cadrul lumii vechi dinaintea patriarhilor.

I.

A. Epoca de piatră e cea mai veche. Ea începe în urmă cu 200.000 până la 500.000 ani. Se împarte în 1. epoca paleolitică (ep. veche de piatră), care durează până la 25.000—12.000 ani în Hr. Rasa de oameni este reprezentată în Palestina, de omul dela muntele Carmel.

2. Epoca mezolitică (mijlocie de piatră) cuprinsă între anii 12.000—8000 în Hr.

In Palestina rasa de oameni e reprezentată de către omul Natufian, primul care se ocupă cu agricultura și cu animalele domestice.

3. epoca neolitică (târzie de piatră) 8000—4500 în Hr. Se construiesc primele sate.

B. Epoca calcolitică: 4500—3000 în Hr. Se construiesc primele clădiri, începe scrierea.

C. Epoca timpurie de bronz: sau prima perioadă istorică 3000—2000 în Hr. Acum apar primele state mari: Egiptul (dinastia I—II 3000—2700), Babilonia (dinastia sumeriană pela 2800 etc.

II

Lumea veche între epocile lui Avram și David (2000—1000 în Hr.).

D. Epoca de bronz mijlocie: (2000—1500) Egiptul, Mesopotamia, Palestina. In această epocă Palestina rămâne politicește sub stăpânirea Egiptului. Se întâmplă călătoria patriarhilor în regiunile muntoase din sus, coborrea în Egipt a familiei lui Iacob.

E. Epoca de bronz târzie: (1500—1200) Este perioada în care Egiptul își lărgeste granițele în cele mai extinse limite, în toate direcțiile. Moise iese din Egipt, iar israeliții cuceresc Canaanul. Pentru lumea greacă e vârsta de aur a Cretei. Civilizația mineică atinge vârful în sec. 15.

F. Inceputul cit de fier (1200—1000) Puterea faraonilor declină, în Mesopotamia nici un suveran puternic, exceptând pe asirianul Tiglatfalasar, care pe la 1.100 stăpâni nordul Siriei pentru un timp. In Palestina e perioada judecătorilor. Saul inaugurează monarhia 1020 (?)

III

Epoca regilor vechi (1000—587 a Hr.) Datele regilor nu-s fixate cu absolută siguranță, deaceia nu le înșirăm. In această epocă avem monarhia unită prin David și Solomon, apoi monarhia se împarte între Israil și Iudeia. Re-

gatul Israil sfințește la 721 a. Hr., iar Iudeia la 587, prin căderea Ierusalimului.

IV

Epoca exilului și după exil (587—333)

In Palestina exilarea conducătorilor 508 și 587, edictul lui Cyrus pentru reîntoarcerea din captivitate (538). Rezidirea templului de Zerubabel (520—516), întoarcerea lui Esra, lui Neemia, activitatea lui Agheu și Maleahi.

V

Perioada elenistică. (333—63 a. Hr.) Înfașează cuceririle lui Alexandru cel mare... In Palestina continuă stăpânirea Egiptului până în 198 a. Hr., când Siria dobândește supremație asupra Palestinei. In 167 are loc revolta macabeilor contra Siriei, conducătorii următori până la 63 când Pompei stabilește stăpânirea romană asupra Palestinei.

VI

Epoca romană 63 a. Hr. până la 323 d. Hr. Această epocă cuprinde istoria timpurie a Romei, epoca conspirațiilor și a războaielor civile, împărății romani, Palestina sub Romani.

Răscoala evreilor împotriva Romei (66—70) distrugerea Ierusalimului de către Tit, la 70.

Intre pag. I—XVIII se cuprinde partea introductivă generală, dela pag. 1—54, partea introductivă poate fi numită specială, căci materialul e de cuprins strict biblic. Se vorbește aici despre: 1. Etnologia evreilor și a națiunilor înconjurătoare, 2. Palestina locuitorii ei, geografia fizică a Palestinei, obiceiuri, secte iudaice, partide, 3) glosarul antichităților, obiceiurilor, 4) Topografia Bibliei, a) Relieful, b) împărțirea politică, note despre localitățile importante; 5) Cronologia și armonia evangheliilor; 6) Minuni în V. T., 7) Parabole în V. T.; 8) Rugăciuni în V. T., 9) Date arheologice moderne în legătură cu istorisirile V. T.

La cap. 1 (Etnologia...) se ocupă de evrei, filistenii, heteii, Canaanii, Hoiți și alte națiuni mărunte din interiorul Palestinei. Trațează apoi mai pe larg pe aramei, egipteni, etiopeni, asirieni, babilonenii, elamiți, perși, scii, parți, greci și romani.

La cap. 2 (Palestina condiții politice) arată condițiile politice în primul secol din era noastră. Interesant este aliniatul b (sectele), care descrie numeroasele secte religioase și partide politice: Farisei, Saduchei, Essei, Irodiani, Zeloși, galileeni, ucigașii, Cărturarii, Invățătorii legii, Nazareii, Prozelitii. Vameșii, Samaritenii, Sinedriul și Sinagoga.

La cap. 3 (Glosarul Antichităților) se ocupă de diferiți termeni biblici făcând explicarea lor, de obiceiurile în legătură cu viața de familie, cu credința, etc.

La cap. 4 (p. 31) descrie reliefurile țării sfinte; ape, munți, șesuri, orașe, sate. In 5 (Armonia evangheliilor) înfașează cronologic viața și activitatea Mântuitorului cu toate amănuntele, naștere și copilăria, dela predica lui Ioan Botezătorul la primul Paște, dela primul Paște la al doilea, dela al doilea Paște la al treilea, săptămâna sfântă, moartea și înmormântarea, cu învierea și aparițiile Domnului după înviere.

Cap. 6 (Minuni) e de cea mai mare însemnătate pentru adevărarea caracterului revelațional al Sfințelor Scripturi. Cele 10 plăgi, fap-

tele din Pustiu, din Canaan, sub regi și profeții te fac să simți puterea de înălțare a cuvântului veșnic și contactul cu realitățile superioare ale vieții.

Pag. 50 rezumă toate Parabelele Vechiului Testament, urmează apoi o serie de Fabule, cari toate fac să te îndrăgostești de frumusețile evanghelice ale V. Testament. O meritoasă pagină e a 51-a. Aflăm acolo toate rugăciunile speciale ale V. T. Aceste sînt oglindă în care se reflectează sentimentele cele mai nobile ale ființei omenești, umilințele până la tristețea cea mai supărătoare și înălțimile până la topirea în ființa divină.

Ultimul capitol din introducere confirmă caracterul istoric al scrierilor biblice. Astfel prin descifrarea limbii vechilor state biblice; Creștia și potopul, Moise și Exodul, Patriarhii și regii, profesii și preoții primesc un caracter autentic. Iată deci faptele menționate în Biblie sînt verificate de inscripțiile monumentale.

Intre pag. 57 și 378 e cuprinsă concordanța biblică. E o înșirare de texte, ca atare e un extras din Biblie. E o lucrare cu folos pentru că deși ne dă numai textele biblice, ni le dă după un sistem, în șir frumos, cu titluri anume, prin cari le poți urmări ușor. E o lucrare de sistematizare dela alfa la omega. B. c. la litera P vei afla titlul Pacea. Aici se rînduie toate locurile memorabile din Sf. Scriptură cari vorbesc despre pace și astfel cititorul ușor se poate orienta într-una din cele mai actuale probleme ale epocii.

Avînd cititorul, textul întreg înaintea ochilor și nu numai o frîntură, Concordanța poate fi folosită și de cel care nu știe să se orienteze în Biblie sau care nu are Cartea Sfântă la îndemînă și astfel va înțelege corect textul și își va putea pregăti singur mîntuirea sufletească. Nu s-au strîns în Concordanță numai texte cari se referă la mîntuirea sufletului, ci a adunat și din acelea cari lămuresc și desleagă problemele vieții trupești și cetățenești ca: munca, patria, pacea, războiul.

La alcătuirea Concordanței autorul a folosit în special Concordanțele ortodoxe ca: Simfonia Vechiului și Noului Testament publicată la Petrograd (Leningrad) 1900 și Simfonia sau Concordanța Noului Testament, Varșovia 1875. Aga V. Simbolica biblică și creștină, Timișoara 1935; Lascarov Moldovanu, Concordanța Noului Testament, București, 1932.

Intre pag. 379 și 386 este un indice alfabetic, care ajută a găsi ușor orice idee și cuvînt sau noțiune biblică.

In fruntea Concordanței, pe frontispiciu e chipul blînd al Mîntuitorului. El se găsește în bogatul cerc al naturii, în mijlocul unui câmp înflorit, în finuță de binecuvîntare. In dreapta și în stînga lui două ființe omenești, un bărbat și o femeie, culegînd flori din grădina Sfințelor Scripturi. Chipul se pare a fi după o pictură veche pe sticlă.

Tiparul e frumos, execuția tehnică ireproșabilă. Doar unele date nu sînt în deplină concordanță cu cronologia biblică mai nou stabilită și lipsește cîte odată uniformitatea în scrierea numerelor biblice, de ex. Ezechia în loc de Ezechiel. Dar aceste mici inconveniente cad îndată ce știm că I. P. S. n-a fost prezent în Oradia la tipărirea unor coale și astfel s-au strecurat unele greșeli. Acest neajuns îl remediază rata, care cuprinde nu mai puțin de 366 de îndreptări.

Iată un lucru bun, care de mult trebuia. Dela P. S. Valerian care ne-a dat atîtea tipăriri de un real folos nici nu ne puteam aștepta la altceva.

Recomandăm Cartea P. S. Valerian arătîndu-ne totodată bucuria, că P. S. Sa cu toate imensele preocupări în largul câmp al apostoliei a înțeles să ușureze și să îndrumeze murăa preoțimii oferindu-i acest buchet de flori alese din grădina Sfințelor Scripturi.

Pr. Prof. N. Neaga

„Flori alese din grădina Sfințelor Scripturi“ Din activitatea Protopopiatului Sărmaș

Cu titlul de mai sus a apărut, nu de mult, în editura Episcopiei Ortodoxe Române din Oradea o carte mult așteptată în literatura noastră teologică. Autorul acestei lucrări de 400 pagini format mare (30×21 cm.) este P. S. Sa Episcopul Valerian Zaharia.

Citind titlul poetic de pe coperta polihromă a „Flori alese din grădina Sfințelor Scripturi“, probabil sugerat de „Flores biblici sive loci communes . . . ex veteri ac novo Testamento excerpta; Tyrnavlae, 1768“, indicată în Bibliografia cărții, nu ne așteptăm la ceea ce de fapt e și cum însuși autorul o numește în subtitlul de pe fila a doua: o concordanță biblică, asupra căreia merită să ne oprim mai cu deadinsul. Acest fel de scrieri pot fi lucrute în două chipuri: în ordinea alfabetică a cuvintelor sau a expresiilor biblice, un fel de asociere a locurilor în care se află, sau în ordinea alfabetică a ideilor, a chestiunilor sau chiar a problemelor de ordin dogmatic, moral, arheologic, social etc. Exemplu pentru primul caz, luat la întâmplare din Călăuza biblică (București V Str. Olteni Nr. 45), — cu vîntul „închisă“, ușa a fost închisă Mat. 25, 10, ochi închiși Is. 6, 10 și 44, 18; cer închis Apoc. 11, 6 și 21, 25. Sau cuvîntul „Betania“ în Concordanță a N. T. aprobată de Sf. Sinod și editată de Tipografia Cărilor Bisericești în 1932. Iar pentru cazul al doilea, ideia dogmatică și morală „Dumnezeu“ în V. T. și N. T., arătînd toate versetele care vorbesc despre Dumnezeu în înțelesul indicat. — P. S. Sa Episcopul Valerian a ales felul al doilea, mai anevoios de realizat, dar mult mai practic și prin aceasta mai util pentru cei ce se înțeleptesc cu cercetarea Sf. Scripturi sau cu propovăduirea cuvîntului dumnezeesc.

Deși ar fi exagerată pretenția de originalitate în alcătuirea unei concordanțe, chiar dacă cartea P. S. Sale are ceva original sau contribuție proprie, e greu de scos la iveală fără a avea înaintea ochilor toate operele consultate de autor și arătate în Prefață și în Bibliografie, lucrarea aceasta aduce și ceva nou. E mai mult decît o concordanță obișnuită, iar în latura de concordanță propriu zis ne dă lucru întreg, de-a gata pentru cercetători.

Deși laconic, poate chiar prea laconic, ne prezintă în „Cadrul cronologic al Istoriei vechi“ un tablou sinoptic al datelor istorice mai principale cari ating tangențial sau sînt amintite sau ajută la înțelegerea sub acest raport a textelor Sf. Scripturi. Cadrul acesta e urmat de o parte introductivă cu date arheologice biblice ca Etnologia evreilor și națiunilor înconjurătoare; Palestina, locuitorii ei, Geografia fizică, obiceiuri etc.; condițiile politice ale Iudeii în primul secol din era noastră; Secte iudaice, partide; glosarul antichităților, obiceiurilor etc.; Geografia și Topografia Biblică; cronologia și armonia Evangheliilor; Nașterea și copilăria lui Iisus; dela predica lui Ioan Botezătorul la primul Paște (nu Paști?); de la primul Paște la al doilea, de la al doilea Paște la al treilea; Săptămîna Sfințită, moartea și înmormîntarea; minuni în V. T.; rugăciuni speciale în V. T.; și apoi Date arheologice moderne în legătură cu istorisirile biblice. Toate chestiunile și datele cuprinse în această parte introductivă sînt aranjate într-un sistem, care permite aflarea lesnicioasă a înțelesului și înțelegerilor din Biblie; unde permite materia — în ordine alfabetică.

Abia după tratarea acestei părți extinsă pe 54 pagini, trece la „Concordanța biblică“ propriu zis. Chestiunile dogmatice, morale, arheologice, sociale și politice etc., în această parte se redau în ordinea alfabetică — ca titluri. Sub ele urmează apoi în ordinea cărților Sf. Scripturi

locurile și citatele unde se găsesc, de multe ori separat arătate în V. T. și separat în N. T. Exemplu: Ascultarea-Supunerea în V. T. și aceeași în N. T. (pag. 71—73) sub cari titluri se înșiră apoi toate (la alte chestiuni, aproape toate) locurile biblice cari vorbesc despre ascultarea sau supunerea față de Dumnezeu.

Meritul deosebit al acestei părți îl constituie faptul, că nu dă numai indicație acelor capitole și versete, ci, după ce arată cartea, capitoul și versetul, reproduce textul integral al citatului, ușurînd astfel nespuse de mult lucrul celui ce se interesează de chestiunea respectivă din Sf. Scriptură, fiind cruțat să mai aibă alăturarea și să răsfoiască Biblia.

Lucrarea se încheie cu un Indice Alfabetic, cu Bibliografie și o Erată.

În Prefață autorul spune: „Ținînd seamă de faptul, că lectura Sf. Scripturi, fără o pregătire specială sau făcută fără călăuza unor cunoscători cinstiți, poate duce la mari răătăcri religioase, m-am gîndit la posibilitatea de a pune la îndemna păstoriților noștri o lucrare, în care să se cuprindă toate textele Sfințelor Scripturi care sînt necesare unui credincios ce se gîndește la mîntuirea sufletului său și care să-l ferească de puțința de a cădea victimă în minile celor ce și-au făcut o meserie din interpretarea strîmbă a cuvîntului lui Dumnezeu“.

Lucrarea depășește acest gînd bun. E mult mai utilă decît a proiectat. Și nu cred, că greșesc sau exagerez, cînd afirm că ea umple un gol simțit în literatura romînească religioasă.

Lucrarea se recomandă singură și n-are nevoie să fie prezentată de mine, smerit fost lucrător în via Domnului. Eu o aduc doar la cunoștința celor pe care-i poate interesa, în primul rînd a preoților de enorie.

Dacă scriu aceste rînduri nepretențioase, o fac pentru că de pe vremea cînd mi-am fost început și eu cariera de modest profesor secundar m-am bătut însumi cu gîndul să întocmesc o astfel de lucrare, la care poate a-și fi adăus un glosar cu explicarea unor cuvinte din Biblie des întrebuițate în limbajul nostru religios și bisericesc mai ales în cult ca Savaot, Aliluia ș. a. și poate ași fi evitat unele barbarisme ca; Arca lui Noe, arca făgăduinții, arca vie a Cuvîntului întrupat (despre Fecioara Maria, în loc de Sicriu însuflețit“ . . . cum cîntă Biserica); un proiect la a cărui realizare voiam să trec după încheierea activității mele publice, cînd speram să dispun de liniștea și răgazul necesar unei asemenea lucrări migăloase. În lucrarea P. S. Sale Episcopului Valerian imi văd astfel realizat unul din gîndurile, cari m-au frămîntat îndelung și pe mine și mă bucur că a fost realizat spre gloria și folosul Bisericii. De aceea rog pe P. S. Episcop Valerian Zaharia să-mi permită a-l felicita pentru felul cum l-a realizat atît din punct de vedere științific cît și tehnic și să-i fac urarea de a avea deplină curie, depe urma bunei primiri ce i se face cărții către preoțimea noastră.

Prot. Ec Stavr. Gh. Maior
consilier patriarhal în p.

În ziua de 9 august a. c., a avut loc la protopopiatul raionului Sărmaș o conferință interconfesională, sub presidenția P. C. Irim Bordea protopop.

S-a debătut tema „Lucrările Congresului Mondial al Păcii dela Helsinki“, Referatele au fost susținute în limba romînă prin C. pr. Dumitru Soare-Răzoare, iar în limba maghiară de p. Sallak I. Sinpetru.

Pe marginea acestor referate, s-au purtat discuții din partea Cuc. preoți Apostolescu, Bercu, Năstase, Herman, Hovvold, Lorand, Kun Arpad ș. a. Din toate discuțiile s-a desprins hotărîrea fierbîntă a deservenților de culte din acel Protopopiat, întru sprijinirea tuturor hotărîrilor luate în Congresul Mondial al păcii dela Helsinki.

În ceea ce privește activitatea social-economică, pe care toți preoții noștri și alți deservenți de culte, o depun în cadrul parohiilor, s-a scos în evidență concursul nelimitat, pe care cultele, l-au acordat marilor lucrări ce se execută pe șantierul canalului Zau-Budești. Această lucrare va reda agriculturii imense suprafețe de teren pentru cultivarea plantelor furajere.

Toată această activitate de sprijinire efectivă a acțiunilor social-economice, din partea preoțimii, a fost și este bine apreciată din partea Statului Popular al Raionului Sărmaș, care prin adresa sa nr. 4751/955, a adus elogii bine meritate C. pr. Napeu N., Bărbulescu Ilarion, Soare D., Grama I., Biriș Ambroziu, Bercu I. Horia strate, Pop Florentin ș. a., care s-au distins în munca de sprijinire a acestei mari lucrări de interes obștesc.

Preoții dela Sărmaș în frunte cu P. C. Prot. Irim Bordea, precum și deservenții celorlalte culte, sînt hotărîți și în viitor, să fie îndrumători duhovnicești tot mai devotați în mijlocul poporului dreptcredincios și cetățenii conștiinți ai scumpei noastre Patrii, Republica Populară Romînă.

Ioan Vlad
consilier mitropolitan

Rectificare

În Telegraful Român nr. 17—18 din 1 mai, 1955 pag. 4 „Îndrumări pentru oficiile parohiale“, s-au strecurat unele greșeli, de numere: 1) La Lista de pontaj. Săptămîna de lucru nu este dela 22 pînă la 29 oct. cum a apărut, ci dela 22—27 octombrie, cum este și normal, ceea ce reiese și din corpul listei de pontaj.

Sub fiecare zi a săptămîinii se înțeleg orele de lucru. 2) În statul de plată. S-a scris săpt. dela 20—27 oct. corect este dela 22—27 oct. în loc de zile lucrute, se va înțelege ore lucrute, după cum se vede dealtfel din corpul statului pe plată, Lei 1,68 salariu pe oră, înmulțit cu 58 ore lucrute. Total lei 97,44 din care se scade 2% impozit lei 1,95 rămîn de plată lei 95,49.

Cuc. preoți să facă corecturile necesare în notițele lor.

Preotul Ioan Velțan
Cons

Temeiuri ale prieteniei romîno-sovietice

Urmare din pag. 1

organizație de stat, voevozii, cnezii, „aproape toate așezămintele noastre vechi sînt sau de origine slavă sau posedă, pe lângă puținele elemente moștenite dela romani, o sumă însemnată de elemente slave. „Un studiu temeinic al tuturor acestor instituțiuni vechi românești — continuă slavistul nostru — nu se poate face fără o cunoștință suficientă a antichităților slave“. [pp].

Pășind mai departe pe făgașul aceleiași orientări juste, Ioan Bogdan adaugă următoarele: „Popoarele nu sînt numai ceea ce sînt în prezent, ci și ceea ce au fost în trecut. Dacă civilizația noastră a fost în parte slavonă, ea este și astăzi tot așa, căci masele poporului nostru nu s-au schimbat cum s-au schimbat clasele bogate și culte ale societății. Datoria noastră a oamenilor de știință este de a prezenta civilizația trecută cum a fost în realitate. Numai în chipul acesta ne vom putea explica pentru ce am ajuns astăzi acolo unde sîntem“ [p. 10].

Dar influența slavă, arată Ioan Bogdan, nu înseamnă lipsa de originalitate a poporului român și nici lipsa meritelor sale istorice.

De aceea, Ioan Bogdan „a luptat cu convingere ca poporul român și popoarele slave vecine să se cunoască și să se apropie între ele“. [p. 15].

Ridicîndu-se împotriva șovinismului, Ioan Bogdan dă următoarele îndemnuri, care își păstrează pînă azi actualitatea: „Imbuibați de ideile școlii șoviste exagerate, noi ne credem superiori tuturor popoarelor ce ne înconjoară... pe simplul motiv că originea noastră e mai nobilă decît a lor... Această concepție greșită și periculoasă în urmările ei trebuie să tacă loc unei concepții reale a situației noastre în concertul popoarelor înconjurătoare“. [p. 16].

Apoi, slavistul nostru adaugă: „Să nu ne închidem între pereții unui șovinism strîmt, care ne face să ne înșelăm asupra forțelor noastre reale, ci să căutăm a fi în curent cu tot ce se petrece în jurul nostru, să studiem pe toți vecinii noștri, să ne ținem pas la pas cu dinșii și să nu ne fie rușine a lua dela ei ce este bun, cum nici lor nu le-a fost rușine să ia dela noi ce le-a plăcut“. [p. 16].

Cît privește relațiile romîno-ruse Ioan Bogdan a spus următoarele cu vînte profetice: „E de prisos să amintesc cît de folositoare ne-ar fi cunoștința mai aprofundată a celui alt vecin puternic, care a avut și poate să aibă încă o influență decisivă asupra soartei noastre“. [p. 16].

C. S.

7 Noiembrie

Urmare din pag. 1

U. R. S. S., adîncirea legăturilor dintre Uniunea Sovietică și India, rezolvarea problemei austriace, încetarea războiului din Indochina, reluarea legăturilor diplomatice dintre R. F. Germană și Uniunea Sovietică, prelungirea tratatului Sovieto-finlandez, rezultatele Conferinței dela Geneva a șefilor guvernelor celor patru mari puteri, apropierea punctelor de vedere în ce privește dezarmarea și armele atomice etc., sînt tot atîtea succese ale politicii de pace a Uniunii Sovietice, succese care au creat în lume climatul buneînțelegeri și bunevoințe necesar stabilirii unei păci trainice. Popoarele privesc acum cu încredere spre viitor.

După glorioasa pildă a Uniunii Sovietice și cu ajutorul ei multilateral și desinteresat, se dezvoltă și țările de democrație populară, care construiesc cu succes socialismul. Ele se caracterizează printr-un avînt constructiv nestăvilit, marcînd progrese deosebite în industrie, agricultură, cultură etc. Pe zi ce trece lagărul socialismului, democrației și păcii se întărește, căci forțele lui creatoare sînt în necontenită dezvoltare.

Dacă țările democrației populare își construiesc o viață mai bună pe calea deschisă de Revoluția din Octombrie, oamenii muncii din țările capitaliste își întefesc lupta pentru pace, pîine și progres, și popoarele coloniale și dependente își intensifică lupta pentru independență națională, pentru autoguvernare, pentru eliberarea din robie. Astfel că în lupta pentru libertate, pace și o viață mai bună sînt angajați toți oamenii muncii din lume: ei luptă cu încrederea că idealurile omenirii vor deveni realitate prețuîndeni.

7 Noiembrie este sărbătoarea marilor biruinți ale socialismului, democrației și păcii, ziua trecerii în revistă a marilor biruinți ale oamenilor muncii. Sub flamura Revoluției din Octombrie popoarele pășesc înainte spre pace, spre zările unei vieți fericite. Biruința lor este sigură, pentru că acesta este mersul istoriei.

Oficiale-Administrative

Mișcare de personal

1. Temei 6279/1955. Preotul Nicolae Puia a fost încadrat la parohia Alba-Iulia-Centru, pe 1 IX 1955.

2. Temei 6571/955. Preotul pensionar Dionisie Petrișor dela parohia Micfalău, prot. Sf. Gheorghe, a fost transferat pe 1 VIII 1955 la parohia Satu-Nou, din raionul Stalin.

3. Temei 6691/955. Preotul nouhirotolit Ioan Pucleanu, a fost numit pe data de 1 IX 1955. la parohia Țigmandru cu filia Măgheruș din raionul Sighișoara.

D E C E S

Temei 6018/1955. Preotul pensionar Valeriu Cozma din parohia Iacobeni, raionul Agnita, a decedat în ziua de 20 VIII 1955, avînd vîrsta de 81 ani.

Sibiu, 5 X 1955.

Consiliul arhiepiscopal

† Prot. Stavr. Vasile Stoicanea

În ziua de 7 august a. c. a încetat din viață, la Vlădeni, prot. stavr. Vasile Stoicanea.

Născut în 26 febr. 1898 în com. Șona-Făgăraș, a urmat cursurile liceului din Năsăud, apoi facultatea de litere din Cluj și Teologia la Sibiu.

Marea dragoste față de Hristos l-a condus pașii spre preoție unde a dovedit alese însușiri duhovnicești.

Păstorînd turma credincioșilor din com. Șona, Șercaia, Zărnești și Vlădeni, a slujit neîncetat la Altarul Domnului pînă în ultima clipă a vieții sale. A stat 35 de ani în față Sf. Jertfelnic, ca un iconom al lui Dumnezeu și ca un păzitor al voii Sale pentru credincioși, cărora le-a dăruit rodul aleselor sale însușiri, de slujitor devotat al Bisericii și cărturar.

A pus suflet și zel personal și patriotic în toate însărcinările pe care le-a primit, ca protopop la Șercaia și la Zărnești, din 1924—1949 și prin alesele sale însușiri, a corespuns întru totul treptelor la care a fost înălțat. Pentru munca depusă a fost hirotesit întru protopresbiter și a primit distincția de stavrofor la 8 nov. 1947. Mărturie a rodniciei sale activității, ne stau predicile publicate, care au sporit lumina minții, îmbunătățirea inimii și îmbărbătarea voinței tuturor acelor care au rivnit să pășească pe urmele înaintașilor Bisericii noastre.

În ziua de 9 august a. c. ora 14 a avut loc slujba prohodirii la Șona-Făgăraș care a fost săvîrșită cu toată solemnitatea cuvenită, de un sobor de nouă preoți. După oficierea slujbei în biserică au fost rostite cuvîntările, toate oglîndînd, prin cuvinte bogate în conținut și pline de luminos adevăr viața și activitatea prot. V. Stoicanea, care s-a dovedit în toate zilele vieții sale călăuzit de un adevărat program de muncă și de un nedeșmințit legămint de credință față de Biserică.

Au luat cuvîntul: Pr. Victor Laurențiu secretar, prot. stavr. Nicolae Stinghe, Pr. Ioan Comșa-Făgăraș și pr. Ioan Novac din Șona.

Solemnitatea înmormîntării luînd sfîrșit, sicriul cu trupul neînsuflețit al prot. V. Stoicanea purtat pe brațele preoților a fost așezat în locul de veșnică odihnă. Veșnică să-i fie pomenirea!

Pr. Nicolae Birsan

† Pr. M. Mărușca

Fiu de învățător confesional, născut în 1901 la Brusturi (Bihor), a urmat școala pedagogică în Cluj și Academia teologică în Oradea. A fost învățător în Săcădate și preot în Făncica, Chiribiș, Feneriș, Honorog și Tinca. A construit două case parohiale și a fost un preot vrednic.

La înmormîntare — în 11 iulie, au luat cuvîntul: I. P. C. Ic. stavr. Gh. Coman, P. C. prot. Gr. Chișiu, I. P. C. Ic. stavr. N. Păcală și A. Lupșa.

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii!